

सिम्ता गाउँपालिका, सुर्खेत

शिक्षाको वार्षिक स्थिति
प्रतिवेदन (असर) २०२२
Annual Status of Education
Report (ASER) 2022

EDUCATIONOUTLOUD
advocacy & social accountability

१. असर (ASER) को परिचय

१. असर (ASER) को परिचय	१
२. सर्वेक्षण गरिएको क्षेत्र : सुर्खेत जिल्लाको सिम्ता गाउँपालिका	२
३. असर (ASER) सर्वेक्षण प्रक्रिया	२
३.१) गाउँका प्रमुख व्यक्तिलाई भेटेर गाउँका जानकारीहरू सङ्कलन गर्ने	२
३.२) नक्सा कोर्ने, घरपरिवार छनोट गर्ने र घरपरिवारको सर्वेक्षण गर्ने	२
३.३) ५ देखि १६ वर्ष उमेर समूहका बालबालिकाहरूको सिकाइ उपलब्धि मापन	३
४. असर (ASER) सिकाइ उपलब्धि मापनका नमूना प्रश्नपत्र	३
४.१) नेपाली विषयको प्रश्नपत्रको नमूना	३
४.२) गणित विषयको प्रश्नपत्रको नमूना	४
४.३) अङ्ग्रेजी विषयको प्रश्नपत्रको नमूना	५
५. सिकाइ उपलब्धि मापनबाट प्राप्त नतिजा	६
६. तथ्याङ्कहरूको विश्लेषण	१४
७. निष्कर्ष	१४
८. असर (ASER) सुर्खेतमा काम गर्ने समूह	१५

१. असर (ASER) को परिचय

शिक्षाको वार्षिक स्थिति प्रतिवेदन (Annual Status of Education Report – ASER) नागरिकहरूको नेतृत्वमा बालबालिकाहरूको सिकाइको मापन गर्ने (Citizen-led Assessment -CLA) सर्वेक्षण हो। यस सर्वेक्षणमा स्थानीय समुदायका सदस्यहरूमध्ये विशेष गरी समुदायका युवाहरूलाई ५-१६ वर्ष उमेर समूहका सबै बालबालिकाहरूको साक्षरता र गणित अङ्कको सिकाइमा हासिल गरेका उपलब्धिहरूको मापन गर्न परिचालन गरिएको छ। यो घरपरिवारमा आधारित सर्वेक्षण हो र यसले विद्यालय जाने, विद्यालय बीचैमा जान छाडेका र विद्यालयमा कहिल्यै भर्ना नै नगरिएका सबै बालबालिकाहरूलाई समेटेछ। नेपालमा परम्परागत रूपमा हुने गरेका सिकाइ मापन वा परीक्षाहरूले घरमै अध्ययन गरेका, विद्यालय बाहिर रहेका र विद्यालय बीचैमा जान छाडेका बालबालिकाहरूलाई नसमेटेका कारण स्थानीय रूपमा आधारित सिकाइ उपलब्धि मापनका विधिहरूको प्रयोग गरिनु आवश्यक मानिएको छ।

नेपालको नयाँ संघीय संरचना अनुरूप असर नेपाल (ASER Nepal) ले बालबालिकाको शिक्षण सिकाइका क्षेत्रमा दुई वटा कार्य गर्ने लक्ष्य लिएको छ। पहिलो लक्ष्य हो- स्थानीय युवाहरूलाई परिचालन गरी उनीहरूलाई शिक्षा क्षेत्रमा सक्रिय रूपमा संलग्न गराउने। त्यसैगरी दोस्रो लक्ष्य हो- असर नेपाल (ASER Nepal) ले विशेषगरी बालबालिकाहरूको सिकाइ उपलब्धिसम्बन्धी तथ्याङ्कहरू सरल, सस्तो र प्रभावकारी तरिकाले सिर्जना गर्ने भएकाले नगरपालिका तथा गाँउपालिकाका प्रमुखहरूसँग मिलाई उनीहरूलाई त्यस ठाँउको शिक्षासम्बन्धी तथ्याङ्क प्रदान गराउने। असर सर्वेक्षण स्थानीयतालाई विश्वव्यापी रूपमा जोड्ने एउटा राम्रो माध्यम हो किनकि यसले वडा र स्थानीय सरकारलाई दिगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये विशेष गरी शिक्षासम्बन्धी लक्ष्य ४ तर्फ स्थानीय निकायहरूले गरेका प्रगतिहरूलाई नियाल्न सहयोग पुऱ्याउँछ।

असर नेपाल (ASER Nepal) ले देशव्यापी रूपमा नै सर्वेक्षण गर्ने लक्ष्य राखेको छ। यस विधिमा प्रयोग गरिएका सामग्रीहरू, सरल हुनुका साथै समय अनुकूल परिवर्तन गरी प्रयोग गर्न मिल्ने र सहज रूपमा बुझ्न सकिने भएकाले विभिन्न तहमा फरक फरक स्थानहरूमा लागू गरि सकिएको छ। हालसम्म असर नेपाल (ASER Nepal) द्वारा पर्सा जिल्ला (२०१६), मधेश प्रदेश (२०१९), काठमाडौँको बूढानीलकण्ठ नगरपालिका (२०१७-२०१८) र कर्णाली प्रदेश (२०२१-२०२२) मा सर्वेक्षण कार्य सञ्चालन गरिएको छ। बालबालिकाको सिकाइ उपलब्धिको मापन गर्न र त्यससम्बन्धी कार्यक्रमहरू तर्जुमा गर्न असर नेपाल (ASER Nepal) का सामग्री पनि विभिन्न सामुदायिक संघ संस्थाद्वारा केही हदसम्म प्रयोग गरिएका छन्।

असर नेपाल (ASER Nepal) ले स्थानीय, प्रादेशिक र राष्ट्रिय स्तरमा गुणस्तरीय शिक्षाका लागि असर सिकाइ उपलब्धि मापनका सर्वेक्षणहरू सञ्चालन र वकालत गर्न नेपालमा “साउथ एसियन असेसमेन्ट अलायन्स : कम्युनिकेटिङ एण्ड कोल्याबोरेटिङ फर चेन्ज” (The South Asian Assessment Alliance: Communicating and Collaborating for Change) शीर्षकको परियोजना कार्यान्वयन गरिरहेको छ। ग्लोबल पार्टनरसिप फर एजुकेशन- जिपिई (Global Partnership for Education – GPE) को आर्थिक सहयोगमा सन् २०२१ देखि जुन २०२३ सम्म कार्यान्वयन हुने यस परियोजनालाई स्ट्रीट चाइल्ड युकेको नेतृत्वमा असर नेपाल (ASER Nepal) लगायत खाना (अफगानिस्तान), अशोका म्यानमार (म्यानमार) र वेभ फाउन्डेसन (बङ्गलादेश) जस्ता संस्थाहरूसँग समन्वय गरी चार वटा देशमा कार्यान्वयन भइरहेको छ। यस परियोजना अन्तर्गत असर नेपाल (ASER Nepal) ले कर्णाली प्रदेशको दैलेख, जाजरकोट, कालिकोट, सल्यान र सुर्खेतमा सिकाइ उपलब्धि मापन सर्वेक्षण गर्ने कार्य विस्तार गरेको हो।

२. सर्वेक्षण गरिएको क्षेत्र: सुर्खेत जिल्लाको सिम्ता गाउँपालिका

सुर्खेत नेपालको कर्णाली प्रदेशका १० वटा जिल्ला मध्येको एक जिल्ला हो । सिम्ता गाउँपालिका सुर्खेतका चार वटा गाउँपालिका मध्येको एक हो । सिम्ता गाउँपालिकाका घोरेटा गान्द्रा, नहागाउँ, आगरीगाउँ, सिमलगाउँ, बाजेडाआली, जामुनी बजार, तामा, अरुडाँडा जुम्ले र खानीखोला गरी ९ वटा वडामा असर (ASER) सर्वेक्षण गरिएको थियो । यस गाउँपालिकामा क्षेत्री, कामी, ठकुरी, मगर, दमाई/ढोली, सन्यासी/दशनामी, ब्राह्मण, वादी, सार्की लगायत विभिन्न जातजातिका मानिसहरूको बसोबास रहेको छ । सन् २०११ को जनगणनाले सिम्ता गाउँपालिकाको कुल जनसङ्ख्या २४ हजार २९८ रहेको देखाएको छ । जनगणनाको तथ्याङ्कले १४ हजार ८९० जना साक्षर रहेका जसले पढ्न र लेख्न सक्ने देखाएको छ भने ८१३ जनाले पढ्न सक्ने तर लेख्न नसक्ने देखाएको छ । सन् २०१७ सम्म कुल ७१ वटा विद्यालय थिए । प्रत्येक विद्यालयमा औसतमा ११७ जना विद्यार्थी अध्ययनरत थिए ।

३. असर (ASER) सर्वेक्षण प्रक्रिया

असर (ASER) सर्वेक्षण प्रक्रिया सरल छ र यसमा स्थानीय स्रोतहरूको प्रयोग गरिन्छ । यस गाउँपालिकाको सर्वेक्षण गर्ने क्रममा असर नेपाल (ASER Nepal) को टोलीले असर (ASER) विधिहरूका बारेमा मुख्य प्रशिक्षकहरूलाई तालिम दिएका थिए । त्यसपछि तालिम प्राप्त मुख्य प्रशिक्षकले स्थानीय तहमा स्वयंसेवकहरू छनोट गरेर असर बालबालिकाहरूको सिकाइ उपलब्धि मापन सञ्चालन गर्ने तालिम दिए । यसरी सिम्ता क्षेत्रका स्वयंसेवकहरूलाई तीन दिनसम्म फिल्डमा प्रयोगात्मक गतिविधि सञ्चालन गरी तालिम दिइएको थियो । प्रशिक्षणका क्रममा स्वयंसेवकहरूलाई बाल संरक्षण र सुरक्षा नीतिका विषयमा पनि तालिम दिइएको थियो । असर नेपाल (ASER Nepal) को सिकाइ उपलब्धि मापन र सर्वेक्षणका प्रक्रियाहरू संक्षिप्तमा निम्नानुसार छन् :

३.१) गाउँका प्रमुख व्यक्तिलाई भेटेर गाउँका जानकारीहरू सङ्कलन गर्ने

असर (ASER) स्वयंसेवकहरू अध्ययनका क्रममा गाउँमा गएपछि सबैभन्दा पहिले गाउँका प्रमुख व्यक्तिलाई भेटेर आफू त्यहाँ आउनुको उद्देश्यबारे बताउँछन् । गाउँका प्रमुख भन्नाले गाउँका कुनै एक व्यक्ति जस्तै: वडा अध्यक्ष, गाउँका बारेमा जानेबुझेका जेष्ठ नागरिक वा हामीले सर्वेक्षण गर्न लागेको गाउँघरसँग परिचित कुनै पनि व्यक्ति हुन सक्दछन् । उनीहरूले गाउँसँग सम्बन्धित जस्तै: गाउँमा रहेका विद्यालयको सङ्ख्या, त्यहाँ उपलब्ध सुविधा तथा सर्वेक्षण पुस्तिकामा सोधिएका कुराहरूबारे जानकारी दिन्छन् । सर्वेक्षणलाई सहज बनाउनको लागि त्यस्ता स्रोत व्यक्तिसँग गरिने कुराकानीको यो प्रक्रिया महत्वपूर्ण रहेको छ ।

३.२) नक्सा कोर्ने, घरपरिवार छनोट गर्ने र घरपरिवारको सर्वेक्षण गर्ने

गाउँका प्रमुख व्यक्तिसँग कुराकानी गरेपछि स्वयंसेवकहरूले गाउँको अनुमानित नक्सा कोर्छन् जसले गाउँका बारेमा लगभग सम्पूर्ण जानकारी दिन्छ । यसले स्वयंसेवकहरूलाई गाउँमा उपलब्ध घरपरिवारको सङ्ख्याका साथै त्यस क्षेत्रमा रहेका घरपरिवारको घनत्वबारे पनि जानकारी दिन्छ । प्रत्येक गाउँका घरपरिवारहरू kish ग्रिड घरपरिवार नमूना विधिको प्रयोगका माध्यमबाट पाँचौँ घरपरिवार नियम प्रयोग गरी छनोट गरिन्छन् ।

३.३) ५ देखि १६ वर्ष उमेर समूहका बालबालिकाहरूको सिकाइ उपलब्धि मापन

अध्ययनका क्रममा घरपरिवार छनोट गरेपछि स्वयंसेवकहरूले घरपरिवारको अवस्था बुझ्न बालबालिकाहरूको सङ्ख्या र विभिन्न घरायसी सामग्री तथा सुविधाको छोटो सर्वेक्षण गर्छन्। त्यसपछि बालबालिका र उनीहरूको शैक्षिक जानकारी लिइसकेपश्चात् उनीहरू असर नेपाल (ASER Nepal) ले उपलब्ध गराएका मापनका सामग्री प्रयोग गरी विद्यालयमा भर्ना भएका, नभएका वा विद्यालय बीचमै जान छाडेका ५ देखि १६ वर्ष उमेर समूहका बालबालिकाको सिकाइ उपलब्धि मापन गर्छन्। सर्वेक्षण र मापनबाट आएका तथ्याङ्कहरूको मुख्य प्रशिक्षक तथा असर नेपाल (ASER Nepal) को केन्द्रीय टोलीले अनुगमन र पुनः परीक्षण गरिसकेपछि आएका जानकारीलाई इन्ट्री गरी विश्लेषण गरिन्छ।

४. असर (ASER) सिकाइ उपलब्धि मापनका नमूना प्रश्नपत्र

असर (ASER) को सिकाइ उपलब्धि मापनका प्रश्नपत्रहरू 'नेपाल राष्ट्रिय पाठ्यक्रम २०७६' अनुसार कक्षा दुईको तहसँग मिल्ने गरी तयार गरिएको छ। असर (ASER) ले नेपाली, अङ्ग्रेजी र गणित विषयमा बालबालिकाको आधारभूत सिकाइ उपलब्धिको मापन गर्छ। मापन गर्दा प्रयोग गरिएका प्रश्नपत्रका नमूना तल दिइएका छन् :

४.१) नेपाली विषयको प्रश्नपत्रको नमूना

अक्षर (Letter)

ए	घ	ज	न	र
स	अ	प	व	म

शब्द (Word)

कान	मह	घर
थाल	भाइ	फूल
नाम	डर	तर
	बल	

अनुच्छेद २ (Paragraph 2)

यो मेरो गाउँ हो ।
मेरो गाउँमा वन छ ।
जाडोमा यहाँ बाघ आउँछ ।
यो गाउँमा मेला लाग्छ ।

कथा (Story)

कविताको घरमा बगैँचा छ । उनको बगैँचामा राम्रा फूलहरू छन् । उनको मन पर्ने फूल गुलाफ हो । हरेक दिन उनी फूलहरूमा पानी हाल्छन् । उनले फूलको गुच्छा बनाएर कोठामा राखिन् । यो देखेर उनको आमाबुवा खुशी हुनुभयो । उनलाई बगैँचामा रमाईलो लाग्छ । उनी त्यहाँ आफ्नो कुकुर कालेसँग खेल्छन् । काले धेरै चकचक गर्छ । काले कविताको साथी हो ।

चित्र नं. १ : नेपाली विषयको प्रश्नपत्रको नमूना

नेपाली विषयको सिकाइ उपलब्धि मापनको तथ्याङ्क कसरी बुझ्ने ?

नेपाली विषयको सिकाइ उपलब्धि मापनमा पाँच वटा स्तर छन् । प्रत्येक स्तरको विवरण तल संक्षिप्तमा उल्लेख गरिएको छ :

स्तर	अर्थ
सिकारु	बालबालिकाले कम्तीमा पनि ४ वटा नेपाली अक्षर चिन्न सक्दैनन् ।
अक्षर	बालबालिकाले कम्तीमा ४ वा ४ भन्दा बढी नेपाली अक्षर चिन्न सक्छन् तर नेपाली शब्द पढ्न सक्दैनन् ।
शब्द	बालबालिकाले कम्तीमा ४ वा ४ भन्दा बढी नेपाली शब्द पढ्न सक्छन् तर स्पष्ट रूपमा वाक्य पढ्न सक्दैनन् ।
अनुच्छेद	बालबालिकाले एउटा अनुच्छेदमा ३ वा ३ भन्दा कम स्थानमा उच्चारणगत त्रुटि गरी नेपाली भाषाका सरल वाक्य सजिलै पढ्न सक्छन् ।
कथा	बालबालिकाले कथा पढ्ने क्रममा ३ वा ३ भन्दा कम उच्चारणगत त्रुटिसहित स्पष्ट रूपमा पढ्न सक्छन् ।

४.२) गणित विषयको प्रश्नपत्रको नमूना

अङ्क ज्ञान १-९ (Number Knowledge 1-9)

७ १ ९ ८ ४
२ ६ ३

जोड (Addition)

$$\begin{array}{r} ३६ \\ + २९ \\ \hline \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} ५८ \\ + ४७ \\ \hline \hline \end{array}$$

घटाउ (Subtraction)

$$\begin{array}{r} ७३ \\ - ६५ \\ \hline \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} ९२ \\ - १४ \\ \hline \hline \end{array}$$

अङ्क ज्ञान १०-९९ (Number Knowledge 10-99)

५२ ६२ ८९
३७ ९४ ६३
२५ ७१ १४
५८

भाग (Division)

$$४ \overline{) ९६} (\quad ७ \overline{) ६३} ($$

समस्याको हल गर्नुहोस् (Word Problem)

जनक र मिना मिल्ने साथी हुन् । मिनासंग ९ ओटा सिसाकलमहरु छन् । जनकले मिनासंग ४ ओटा सिसाकलमहरु लियो भने अब मिनासंग कतिओटा सिसाकलमहरु बाँकि छन् होला ?

गणित विषयको सिकाइ उपलब्धि मापनको तथ्याङ्क कसरी बुझने ?

गणित विषयका सिकाइ उपलब्धि मापनमा सात वटा स्तर छन् । प्रत्येक स्तरलाई संक्षिप्त रूपमा तल वर्णन गरिएको छ :

स्तर	अर्थ
सिकारु	बालबालिकाले कम्तीमा ४ वटा अङ्क पहिचान गर्न सक्दैनन् ।
एक अङ्क	बालबालिकाले कम्तीमा ४ वा ४ भन्दा बढी एक अङ्कको सङ्ख्या पहिचान गर्न सक्छन् तर दुई अङ्कको सङ्ख्या पहिचान गर्न सक्दैनन् ।
दुई अङ्क	बालबालिकाले कम्तीमा ४ वटा दुई अङ्कका सङ्ख्या पहिचान गर्न सक्छन् तर जोड गर्न सक्दैनन् ।
जोड	बालबालिकाले जोडका दुई वटा हिसाब गर्न सक्छन् ।
घटाउ	बालबालिकाले सापटी लिएर गर्नु पर्ने दुई वटै घटाउका हिसाब गर्न सक्छन् ।
भाग	बालबालिकाले दुई अङ्कको सङ्ख्यालाई एक अङ्कको सङ्ख्याले भाग गर्दा शेष नआउने हिसाब गर्न सक्छन् ।
समस्याको हल	बालबालिकाले दिइएको भाषागत समस्यालाई पढेर, बुझेर त्यसको सही समाधान गर्न सक्छन् ।

४.३) अङ्ग्रेजी विषयको प्रश्नपत्रको नमूना

अक्षर (Letter)

d f j t b
m p k z v

शब्द (Word)

Goat Tree Sad
Lazy Open Play
Rose See Year
Meat

अनुच्छेद १ (Paragraph 1)

Mina lives in a village.
She likes to eat apples.
She sings very well.
Today is her birthday.

कथा (Story)

Kusum has two dogs, Kalu and Seru. They were playing in the garden. It rained heavily. Kalu got stuck between the bushes. Kalu cried. Kusum heard the cry. She went to the garden. Kusum helped Kalu. He stopped crying. He started playing again with Seru.

अङ्ग्रेजी विषयको सिकाइ उपलब्धि मापनको तथ्याङ्क कसरी बुझने ?

अङ्ग्रेजीको सिकाइ उपलब्धि मापनमा पाँच वटा स्तर छन् । प्रत्येक स्तरको विवरण तल संक्षिप्त रूपमा उल्लेख गरिएको छ :

स्तर	अर्थ
सिकारु	बालबालिकाले कम्तीमा पनि ४ वटा अङ्ग्रेजी अक्षर चिन्न सक्दैनन् ।
अक्षर	बालबालिकाले कम्तीमा ४ वा ४ भन्दा बढी अङ्ग्रेजी अक्षर चिन्न सक्छन् तर अङ्ग्रेजी शब्द पढ्न सक्दैनन् ।
शब्द	बालबालिकाले कम्तीमा ४ वा ४ भन्दा बढी अङ्ग्रेजी शब्द पढ्न सक्छन् तर स्पष्ट रूपमा वाक्य पढ्न सक्दैनन् ।
अनुच्छेद	बालबालिकाले एउटा अनुच्छेदमा ३ वा ३ भन्दा कम उच्चारणगत त्रुटि गरी अङ्ग्रेजी भाषाका सरल वाक्य सजिलै पढ्न सक्छन् ।
कथा	बालबालिकाले कथा पढ्ने क्रममा ३ वा ३ भन्दा कम उच्चारणगत त्रुटि सहित स्पष्ट रूपमा पढ्न सक्छन् ।

५. सिकाइ उपलब्धि मापनबाट प्राप्त नतिजा

तालिका नं. १ : सर्वेक्षण र सिकाइ उपलब्धि मापन कार्यमा सहभागी भएका बालबालिकाको सङ्ख्या

लिङ्ग	सर्वेक्षण र सिकाइ उपलब्धि मापन गरिएका बालक र बालिकाहरूको सङ्ख्या
बालक	२५२
बालिका	२३०
कूल बालबालिका	४८२

माथि प्रस्तुत तालिका नं. १ ले सिम्ता गाउँपालिकामा सर्वेक्षण र सिकाइ उपलब्धि मापनमा सहभागी भएका बालक र बालिकाहरूको सङ्ख्यालाई देखाउँछ । यस गाउँपालिकामा जम्मा ४८२ जना बालबालिकाको सर्वेक्षण र सिकाइ उपलब्धि मापन गरिएको थियो । गाउँपालिकामा सिकाइ उपलब्धि मापनमा सहभागी बालिकाहरूको सङ्ख्याभन्दा बालकहरूको सङ्ख्या तुलनात्मक रूपमा बढी देखिन्छ ।

तालिका नं. २ : कक्षागत रूपमा सर्वेक्षण र मापनमा समावेश गरिएका बालबालिकाको सङ्ख्या

कक्षा	सर्वेक्षण र मापन गरिएका बालक र बालिकाहरूको सङ्ख्या
पूर्व-प्राथमिक	३३
१	६५
२	४१
३	५३
४	४२
५	४३
६	५५
७	४६
८	५७
९	२९
१०	१६
११	१
१२	१
कुल बालबालिका	४८२

माथि प्रस्तुत तालिका नं. २ ले सिम्ता गाउँपालिका क्षेत्रको सर्वेक्षणमा सहभागी भएका बालबालिका कुन कुन कक्षामा अध्ययनरत छन् भन्ने कुराको तथ्याङ्क प्रस्तुत गरेको छ । सबैभन्दा बढी बालबालिकाहरू कक्षा एकमा, त्यसपछि कक्षा आठ र कक्षा छमा रहेको देख्न सकिन्छ । सिम्ता क्षेत्रमा गरिएको सर्वेक्षणमा कुनै पनि बालबालिकाले बीचमै विद्यालय छाडेको देखिँदैन ।

तालिका नं. ३: नेपाली विषयमा सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजा

नेपाली विषयमा सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजा	सिकारू स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	अक्षर स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	शब्द स्तरमा बालबालिकाहरुको सङ्ख्या	अनुच्छेद स्तरमा बालबालिकाहरुको सङ्ख्या	कथा स्तरमा बालबालिकाहरुको सङ्ख्या
सङ्ख्या	३६	४४६	३८८	३२०	२८०
प्रतिशत	७.४७%	९२.५३%	८०.५०%	६६.३९%	५८.०९%

माथि प्रस्तुत गरिएको तालिका नं. ३ ले सिकाइ उपलब्धि मापन गरिएका बालबालिकाले नेपाली विषयमा हासिल गरेको सिकाइ उपलब्धिको अवस्थालाई देखाउँछ। १० मध्ये ९ बालबालिकाहरुले नेपाली अक्षर र १० मध्ये ८ बालबालिकाहरुले नेपाली शब्द पढ्न सक्ने देखिन्छ। तर नेपालीमा कक्षा दुई तहको कथा पढ्न सक्ने बालबालिकाहरुको सङ्ख्या घटेर १० मध्ये ६ पुगेको देखिन्छ।

तालिका नं. ४: अङ्ग्रेजी विषयमा सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजा

अङ्ग्रेजी विषयमा सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजा	सिकारू स्तरमा बालबालिकाहरुको सङ्ख्या	अक्षर स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	शब्द स्तरमा बालबालिकाहरुको सङ्ख्या	अनुच्छेद स्तरमा बालबालिकाहरुको सङ्ख्या	कथा स्तरमा बालबालिकाहरुको सङ्ख्या
सङ्ख्या	६७	४१५	२४९	१६८	१०१
प्रतिशत	१३.९०%	८६.१०%	५१.६६%	३४.८५%	२०.९५%

माथि प्रस्तुत तथ्याङ्कले बालबालिकाहरुले अङ्ग्रेजी विषयको सिकाइ उपलब्धि मापनमा हासिल गरेको नतिजालाई देखाउँछ। समग्रमा अङ्ग्रेजी विषयमा सिम्ता क्षेत्रमा बालबालिकाहरुको सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजा कमजोर देखिन्छ। स्तरोन्नतिसँगै सिकाइ उपलब्धिको उच्च स्तरमा पुग्ने बालबालिकाको सङ्ख्या घटेको देख्न सकिन्छ। उदाहरणका लागि १० मध्ये ९ बालबालिकाहरुले अङ्ग्रेजी अक्षर पढ्न सकेको देखिन्छ तर १० मध्ये ५ बालबालिकाहरुले मात्र शब्द पढ्न सकेको देखिन्छ। अनुच्छेद र कथा पढ्न सक्ने बालबालिकाहरुको सङ्ख्या क्रमशः १० मध्ये ३ र १० मध्ये २ मा घटेको देखिन्छ।

तालिका नं. ५: गणित विषयमा सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजा

गणित विषयमा सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजा	सिकारू स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	एक अङ्कको स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	दुई अङ्कको स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	जोड स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	घटाउ स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	भाग स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	समस्याको हल स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या
सङ्ख्या	३८	४४४	३४९	२०७	१३४	७३	०
प्रतिशत	७.८८%	९२.१२%	७२.४१%	४२.९५%	२७.८०%	१५.१५%	०.००%

माथि प्रस्तुत तालिका नं. ५ ले बालबालिकाहरुको गणित विषयको सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजालाई देखाउँछ। गणित विषयको सिकाइ उपलब्धिको स्तर बढ्दै जाँदा बालबालिकाहरुको नतिजा निकै कमजोर देखिएको छ। अधिकांश बालबालिकाहरुले अर्थात् १० मध्ये ९ बालबालिकाहरुले एक अङ्कको सङ्ख्या पहिचान गर्न सक्षम भएका देखिन्छन् जबकि दुई अङ्कको सङ्ख्या पहिचान गर्ने स्तरमा बालबालिकाहरुको सङ्ख्या घटेर केवल ७ जना बालबालिका मात्र थिए। साथै, १० मध्ये ४ बालबालिकाहरुले मात्र जोड समस्याको समाधान गर्न सकेका थिए। १० मध्ये ३ बालबालिकाले मात्र घटाउका समस्याहरु समाधान गर्न सकेका थिए भने १० मध्ये १ बालबालिकाले मात्र भाग समस्याको समाधान गर्न सकेका थिए। सिम्ता गाउँपालिकामा कुनै पनि बालबालिकाहरुले दिइएको समस्यालाई पढेर बुझेर हल गर्न सकेका थिएनन्।

तालिका नं. ६: लिङ्गका आधारमा नेपाली विषयको सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजा

लिङ्ग	सिकारू स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	अक्षर स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	शब्द स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	अनुच्छेद स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	कथा स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या
बालक	१७	२३५	१९३	१६२	१३९
बालक (%)	६.७५%	९३.२५%	७६.५९%	६४.२९%	५५.१६%
बालिका	१९	२११	१९५	१५८	१४१
बालिका (%)	८.२६%	९१.७४%	८४.७८%	६८.७०%	६१.३०%

माथि प्रस्तुत तालिका नं. ६ ले नेपाली विषयमा बालक र बालिकाहरूको सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजालाई देखाउँछ। सिम्ता गाउँपालिकामा नेपालीमा बालक र बालिका दुवैको सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजा उस्तै रहेको प्रष्ट देखिन्छ। उदाहरणको लागि अक्षर स्तरमा १० जना बालकहरूमध्ये ९ जना बालकहरूले नेपाली अक्षर पढ्न सकेका थिए भने उति नै सङ्ख्यामा बालिकाहरूले सो कार्य गर्न सकेका थिए। साथै १० जनामध्ये ६ जना बालकहरू र त्यति नै सङ्ख्यामा बालिकाहरूले कक्षा दुई तहको नेपाली कथा पढ्न सकेका थिए।

तालिका नं.७: लिङ्गका आधारमा अङ्ग्रेजी विषयको सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजा

लिङ्ग	सिकारू स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	अक्षर स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	शब्द स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	अनुच्छेद स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	कथा स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या
बालक	३५	२१७	१३२	९३	५७
बालक (%)	१३.८९%	८६.११%	५२.३८%	३६.९०%	२२.६२%
बालिका	३२	१९८	११७	७५	४४
बालिका (%)	१३.९१%	८६.०९%	५०.८७%	३२.६०%	१९.१३%

माथि प्रस्तुत गरिएको तथ्याङ्कले अङ्ग्रेजी विषयमा बालक र बालिकाको सिकाइ उपलब्धिको नतिजा देखाउँछ। यस गाउँपालिकामा बालक र बालिकाको नतिजा सिकाइ उपलब्धिका सबै स्तरमा लगभग समान रहेको देख्न सकिन्छ। उदाहरणको लागि, लगभग १० बालकमध्ये ९ बालकहरू र १० बालिकामध्ये ९ बालिकाहरूले अङ्ग्रेजी अक्षर पढ्न सकेका थिए। कथा स्तरमा गएर पनि बालक र बालिका दुवैको सिकाइ नतिजा समान रहेको देखिन्छ। अर्थात् १० बालकमध्ये २ जना बालकहरू र १० बालिकामध्ये २ जना बालिकाहरू कक्षा दुई तहको कथा पढ्न सक्षम भएका थिए।

तालिका नं. ८ : लिङ्गका आधारमा गणित विषयको सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजाको नतिजा

लिङ्ग	सिकारू स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	एक अङ्कको स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	दुई अङ्कको स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	जोड स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	घटाउ स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	भागस्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	समस्याको हल स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या
बालक	२१	२३१	१८०	१२५	७८	४४	०
बालक (%)	८.३३%	९२.०६%	७१.४२%	४९.६०%	३०.९५%	१७.४६%	०.००%
बालिका	१७	२१३	१६९	८२	५६	२९	०
बालिका (%)	७.३९%	९२.६१%	७३.४८%	३५.६%	२४.३४%	१२.६०%	०.००%

माथि प्रस्तुत तालिका नं. ८ ले लिङ्गका आधारमा गणित विषयको सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजा देखाउँछ । गणित विषयमा बालक र बालिका दुवैको एक अङ्क र दुई अङ्क पहिचान गर्ने स्तरमा सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजा समान देख्न सकिन्छ, भने अन्य स्तरमा बालकहरूले बालिकाहरूलाई अलिकति पछि पारेको देख्न सकिन्छ । जस्तै, १० मध्ये ९ जना बालकहरू र त्यति नै सङ्ख्यामा बालिकाहरूले एक अङ्कको सङ्ख्या पहिचान गर्न सकेका थिए । सिकाइ उपलब्धिको स्तर अगाडि बढ्दै जाँदा १० जनामध्ये २ जना बालकहरूले मात्र भागको समस्या समाधान गर्न सकेका थिए भने १० मध्ये १ जना बालिकाले मात्र सोही कार्य गर्न सकेका थिए ।

तालिका नं. ९ : कक्षागत रूपमा नेपाली विषयको सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजा

कक्षा	सिकारू स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	अक्षर स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	शब्द स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	अनुच्छेद स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	कथा स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या
पूर्व-प्राथमिक	९	२४	१०	२	२
%	२७.२७%	७२.७३%	३०.३०%	६.०६%	६.०६%
१	२३	४२	२५	८	६
%	३५.३८%	६४.६२%	३८.४६%	१२.३१%	९.२३%
२	४	३७	२५	११	५
%	९.७६%	९०.२४%	६०.९८%	२६.८३%	१२.२०%
३	०	५३	४७	३९	२९
%	०.००%	१००.००%	८८.६८%	७३.५८%	५४.७२%
४	०	४२	४१	३७	३४
%	०.००%	१००.००%	९७.६२%	८८.१०%	८०.९५%
५	०	४३	४२	३६	३३

%	०.००%	१००.००%	९७.६७%	८३.७२%	७६.७४%
६	०	५५	५१	४७	४२
%	०.००%	१००.००%	९२.७३%	८५.४५%	७६.३६%
७	०	४६	४४	४१	३८
%	०.००%	१००.००%	९५.६५%	८९.१३%	८२.६१%
८	०	५७	५६	५२	४६
%	०.००%	१००.००%	९८.२५%	९१.२३%	८०.७०%
९	०	२९	२९	२९	२७
%	०.००%	१००.००%	१००.००%	१००.००%	९३.१०%
१०	०	१६	१६	१६	१६
%	०.००%	१००.००%	१००.००%	१००.००%	१००.००%
११	०	१	१	१	१
%	०.००%	१००.००%	१००.००%	१००.००%	१००.००%
१२	०	१	१	१	१
%	०.००%	१००.००%	१००.००%	१००.००%	१००.००%

माथि प्रस्तुत तालिका नं. ९ ले नेपाली विषयमा सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजालाई कक्षागत रूपमा देखाउँछ। समग्र तथ्याङ्कलाई हेर्दा केही थोरै उतारचढाव बाहेक सिकाइ उपलब्धिका हरेक स्तरमा बालकबालिकाहरूको सङ्ख्या सानो कक्षाबाट उत्तीर्ण भएर माथिल्लो कक्षाको नतिजामा क्रमशः बढ्दै गएको देख्न सकिन्छ। उदाहरणका लागि, कक्षा छमा कथा तथा शब्द स्तरमा थोरै उतारचढाव देखिएको छ भने कक्षा पाँचको अनुच्छेद स्तरमा पनि उस्तै किसिमको उतार चढाव देखिएको छ। एउटा सकारात्मक कुरा के देखिन्छ भने कक्षा तीनभन्दा माथिका सबै बालबालिकाहरूले नेपाली अक्षर पढ्न सकेका थिए।

तालिका नं. १० : कक्षागत रूपमा अङ्ग्रेजी विषयको सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजा

कक्षा	सिकारू स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	अक्षर स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	शब्द स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	अनुच्छेद स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	कथा स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या
पूर्व-प्राथमिक	८	२५	९	१	१
%	२४.२४%	७५.७६%	२७.२७%	३.०३%	३.०३%
१	३९	२६	११	६	२
%	६०.००%	४०.००%	१६.९२%	९.२३%	३.०८%
२	१३	२८	१३	७	४
%	३१.७१%	६८.२९%	३१.७१%	१७.०७%	९.७६%
३	५	४८	२५	१३	८
%	९.४३%	९०.५७%	४७.१७%	२४.५३%	१५.०९%
४	१	४१	२४	१८	१०
%	२.३८%	९७.६२%	५७.१४%	४२.८६%	२३.८१%
५	०	४३	२४	१६	८
%	०.००%	१००.००%	५५.८१%	३७.२१%	१८.६०%
६	१	५४	३६	२३	१५
%	१.८२%	९८.१८%	६५.४५%	४१.८२%	२७.२७%
७	०	४६	२७	१९	९
%	०.००%	१००.००%	५८.७०%	४१.३०%	१९.५७%
८	०	५७	४१	३४	२०
%	०.००%	१००.००%	७१.९३%	५९.६५%	३५.०९%
९	०	२९	२४	१७	१२
%	०.००%	१००.००%	८२.७६%	५८.६२%	४१.३८%
१०	०	१६	१३	१२	१०
%	०.००%	१००.००%	८१.२५%	७५.००%	६२.५०%
११	०	१	१	१	१
%	०.००%	१००.००%	१००.००%	१००.००%	१००.००%
१२	०	१	१	१	१
%	०.००%	१००.००%	१००.००%	१००.००%	१००.००%

माथि प्रस्तुत तालिका नं. १० ले अङ्ग्रेजी विषयमा बालबालिकाहरूको सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजालाई कक्षागत रूपमा देखाएको छ। अङ्ग्रेजीमा केही कक्षाका सिकाइ उपलब्धिका स्तरमा भएको थोरै उतारचढाव बाहेक सामान्यतया बालबालिकाहरूको सङ्ख्या कक्षागत रूपमा वृद्धि भएको देखिन्छ। उदाहरणका लागि, कक्षा छमा १० मध्ये भण्डै ७ बालबालिकाहरूले अङ्ग्रेजी शब्द पढ्न सकेका थिए तर कक्षा सातमा सोही स्तरको कार्य १० बालबालिकाहरूमध्ये ६ जनाले मात्र गर्न सक्षम भएका थिए। यही स्तरमा बालबालिकाहरूको सङ्ख्या कक्षा आठमा पुनः बढेर ७ पुगेको देखिन्छ। कथा स्तरमा पनि बालबालिकाहरूको सङ्ख्यामा कक्षागत रूपमा उतारचढाव आएको देखिन्छ।

तालिका नं. ११ : कक्षागत रूपमा गणित विषयको सिकाइ उपलब्धि मापनको नतिजा

लिङ्ग	सिकारू स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	एक अङ्कको स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	दुई अङ्कको स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	जोड स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	घटाउ स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	भागस्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या	समस्याको हल स्तरमा बालबालिका हरूको सङ्ख्या
पूर्व-प्राथमिक	८	२५	११	१	१	०	०
%	२४.२४%	७५.७६%	३३.३३%	३.०३%	३.०३%	०.००%	०.००%
१	२६	३९	१६	१	०	०	०
%	४०.००%	६०.००%	२४.६२%	१.५४%	०.००%	०.००%	०.००%
२	४	३७	२१	९	२	१	०
%	९.७६%	९०.२४%	५१.२२%	२१.९५%	४.८८%	२.४४%	०.००%
३	०	५३	४२	२३	१८	५	०
%	०.००%	१००.००%	७९.२५%	४३.४०%	३३.९६%	९.४३%	०.००%
४	०	४२	३४	२८	२१	१३	०
%	०.००%	१००.००%	८०.९५%	६६.६७%	५०.००%	३०.९५%	०.००%
५	०	४३	३६	२६	१६	८	०
%	०.००%	१००.००%	८३.७२%	६०.४७%	३७.२१%	१८.६०%	०.००%
६	०	५५	४५	२८	२२	१५	०
%	०.००%	१००.००%	८१.८२%	५०.९१%	४०.००%	२७.२७%	०.००%
७	०	४६	४४	२४	१२	६	०
%	०.००%	१००.००%	९५.६५%	५२.१७%	२६.०९%	१३.०४%	०.००%
८	०	५७	५३	३१	२०	६	०
%	०.००%	१००.००%	९२.९८%	५४.३९%	३५.०९%	१०.५३%	०.००%
९	०	२९	२९	२०	१३	१०	०
%	०.००%	१००.००%	१००.००%	६८.९७%	४४.८३%	३४.४८%	०.००%
१०	०	१६	१६	१४	९	९	०
%	०.००%	१००.००%	१००.००%	८७.५०%	५६.२५%	५६.२५%	०.००%
११	०	१	१	१	०	०	०
%	०.००%	१००.००%	१००.००%	१००.००%	०.००%	०.००%	०.००%
१२	०	१	१	१	०	०	०
%	०.००%	१००.००%	१००.००%	१००.००%	०.००%	०.००%	०.००%

माथि प्रस्तुत तालिका नं. ११ ले गणित विषयमा बालबालिकाहरूले हासिल गरेको सिकाइ उपलब्धिको मापनलाई कक्षागत रूपमा देखाउँछ। गणितमा बालबालिकाहरूको सिकाइ उपलब्धिको नतिजा कक्षागत रूपमा मिश्रित खालको देखिएको छ। प्रस्तुत तथ्याङ्कबाट के देखिन्छ भने केही कक्षामा कक्षागत रूपमा सिकाइ उपलब्धिको प्रत्येक स्तरमा बालबालिकाको सङ्ख्यामा केही मात्रामा वृद्धि भएको छ भने केही कक्षामा कक्षागत रूपमा बालबालिकाहरूको सङ्ख्यामा उतारचढाव आएको देखिन्छ। उदाहरणका लागि, कक्षा एकदेखि कक्षा चारसम्मको तथ्याङ्क हेर्ने हो भने बालबालिकाहरूको सिकाइ उपलब्धिमा केही हदसम्म प्रगति भएको देखिन्छ तर कक्षा पाँचका बालबालिकाहरूको सिकाइ उपलब्धि घटेको देखिन्छ। यस्तै प्रवृत्ति उच्च तहका कक्षाहरूको सिकाइ उपलब्धिमा पनि देखिन्छ।

६. तथ्याङ्कहरूको विश्लेषण

सुर्खेतको सिम्ता गाउँपालिकामा नागरिकहरूको नेतृत्वमा गरिएको शैक्षिक स्तर मापनको नतिजाले सिम्ता गाउँपालिकामा ५ देखि १६ वर्षको उमेर समूहका बालबालिकाहरूको आधारभूत सिकाइ न्यून रहेको देखाएको छ। यहाँ मापनका निमित्त तयार गरिएका प्रश्नपत्रहरू कक्षा दुई तहको पाठ्यक्रममा आधारित रहेका छन्।

समग्रमा भन्नुपर्दा नेपाली, अङ्ग्रेजी र गणित विषयमा बालबालिकाहरूको सिकाइ उपलब्धिमा सुधारको आवश्यकता देखिन्छ। नेपाली, अङ्ग्रेजी र गणितका सिकाइ उपलब्धिका उच्च स्तरहरूमा बालबालिकाहरूको सङ्ख्या कम रहेको देखिन्छ।

सिम्ता गाउँपालिका क्षेत्रमा नेपाली र अङ्ग्रेजी विषयमा बालक र बालिकाको सिकाइ उपलब्धिको नतिजा उस्तै उस्तै देखिएको छ, भने गणित विषयको सिकाइ उपलब्धिका लगभग सबै स्तरमा बालकहरूले बालिकाहरूलाई पछि पारेको देखिन्छ।

नेपाली र अङ्ग्रेजी विषयमा केही थोरै अपवादबाहेक बालबालिकाहरूको कक्षागत रूपमा सिकाइ उपलब्धि क्रमशः बढ्दै गएको देखिन्छ, भने गणित विषयमा विशेषगरी सिकाइ उपलब्धिका उच्च स्तरका नतिजामा उतारचढाव देखिएको छ। गणितमा देखिएको एउटा मुख्य चिन्ता के हो भने यस विषयमा कोही पनि बालबालिकाहरू दिइएको समस्यालाई पढेर बुझेर हल गर्न सक्षम थिएनन्। समग्रमा तथ्याङ्कले सिम्ता गाउँपालिकाका बालबालिकाहरूको शैक्षिक नतिजा कमजोर अवस्थामा रहेको देखाएको छ।

सिम्ता गाउँपालिकामा समग्र रूपमा आएको तथ्याङ्कलाई केलाउने हो भने बालबालिकाहरूको आधारभूत सिकाइको अवस्थामा सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ। विद्यालयमा माथिल्लो कक्षामा अध्ययन गरिरहेका बालबालिकाहरूले पनि आधारभूत सिकाइ हासिल गर्न नसक्नुका विभिन्न कारण हुन सक्छन्। विद्यालय र घरपरिवारमा बालबालिकाको सिकाइ प्रक्रियामा बाधा पुऱ्याउने विषयबारे बुझ्न तथा तिनको विश्लेषण गर्न आवश्यक छ। विद्यालयमा होस् वा घरमा जहाँ भए पनि सिम्ता गाउँपालिकाको शैक्षिक क्षेत्रमा सुधार गर्नु पर्ने धेरै क्षेत्र छन् भन्ने कुरा यस मापनबाट आएको परिणामले देखाउँछ।

७. निष्कर्ष

शिक्षाले मानिसको जीवनमा दीर्घकालीन प्रभाव पार्छ। त्यसैले गुणस्तरीय शिक्षा पाउनु सबैको अधिकार हो। गुणस्तरीय शिक्षाको लागि शिक्षक, अभिभावक लगायत स्थानीय तहका शिक्षामा काम गर्ने सरोकारवाला तथा विज्ञहरूसँग निरन्तर र समयसापेक्ष रूपमा छलफल, अन्तर्क्रिया गरी स्थानीय योजना र नीतिहरूको कार्यान्वयन हुनु आवश्यक छ। सुर्खेतको सिम्ता गाउँपालिकामा नागरिक नेतृत्वमा गरिएको मापनले यस पालिकामा रहेका बालबालिकाहरूको आधारभूत सिकाइको अवस्था कमजोर रहेको र यसमा धेरै सुधारको खाँचो देखाएको छ।

दिगो विकास लक्ष्य ४ लाई पूरा गर्ने हाम्रो प्रतिबद्धतालाई पूर्णता दिन स्थानीय स्तरमा रहेका शिक्षासँग सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग सिकाइको बारेमा छलफल गर्न र सिकाइको स्तरमा सुधार गर्नका निमित्त विभिन्न उपायको खोजी गर्नु जरुरी छ। यस कार्यमा सामुदायिक युवाहरूलाई संलग्न गराई तिनलाई परिचालन गर्न आवश्यक देखिन्छ। यसरी सिकाइको नतिजा मापन गर्न पनि नागरिकको नेतृत्वमा गरिने मापन एक शक्तिशाली विधि हुन सक्छ। त्यसो गर्दा यसले समुदायका सदस्यहरू, स्थानीय सरकार र सरोकारवालाहरूलाई बालबालिकाहरूको आधारभूत सिकाइमा सुधार ल्याउने विषयमा जवाफदेही हुन पनि मद्दत गर्दछ। यसले समग्र शिक्षा प्रणालीलाई सुधार गर्नका निमित्त नीतिगत तहमा वहस र संवाद गर्ने वातावरण तथा स्थानको पनि सृजना गर्छ।

८. असर (ASER) सुर्खेतमा काम गर्ने समूह

मुख्य प्रशिक्षक : मोहन राणा, गोपाल बहादुर राणा

स्वयंसेवकहरू : दीपक राणा क्षेत्री, गंगाराम सापकोटा, प्रेमबहादुर राणा, भक्तबहादुर राणा, कर्ण हमाल ठकुरी, दुर्गा बुढा, शोभा परियार, सुनिल थापा, मनवीर पुन मगर, यमुना परियार, कमल पुन, दीपेन्द्र घर्ती, अरुणा वली, अलिशा रोकाया, प्रेमकुमारी खड्का, यमुना यारी, हरि वि.क, प्रेमप्रकाश बस्नेत

असर नेपाल (ASER Nepal) : जास्मीन शाक्य, ललित जंग शाही, मनिषा गहतराज, प्रमिला बिसुंके, राजीव तिमल्सिना, रोशन पोखरेल